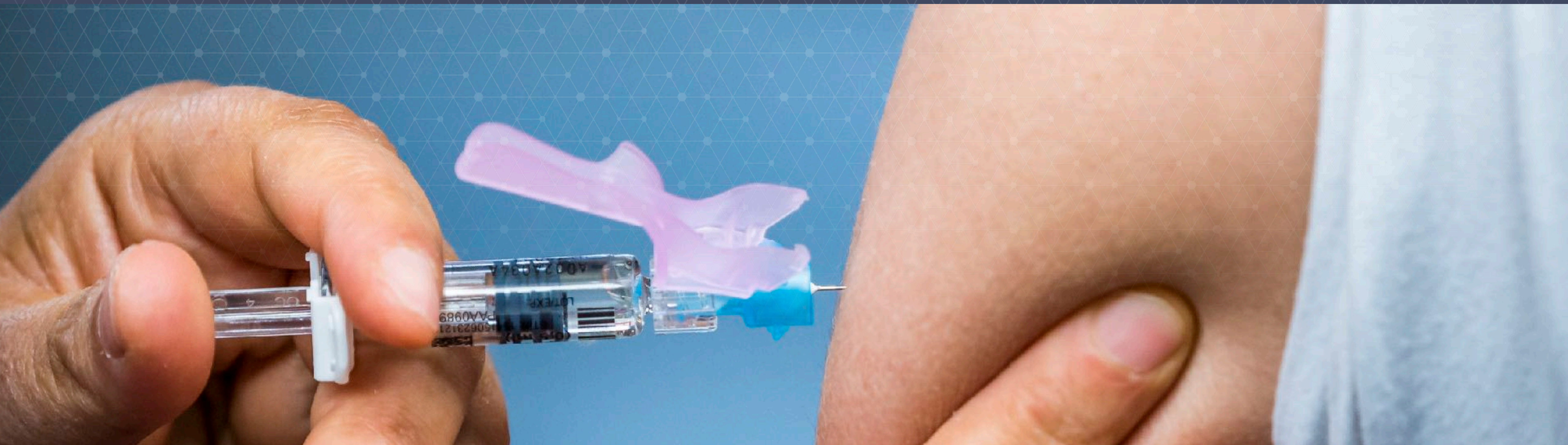

14 juni 2019

Auteur: Lisette van Vliet

Onderzoek: vaccineren

Samenvatting

'Overheid moet vaccineren verplichten'

Veel mensen willen dat de overheid zo snel mogelijk maatregelen neemt om de vaccinatiegraad hoog te houden. EenVandaag en LINDA. hielden een peiling onder ruim 30.000 mensen. Zeven op de tien (71%) zouden het liefst zien dat de overheid vaccineren helemaal verplicht maakt. Vorig jaar nog vond 57 procent dat een goed idee.

Vaccinatieconsult verplichten en crèches mogen weigeren

Er werden in het onderzoek meerdere maatregelen voorgesteld. Een vaccinatieconsult verplichten zoals in Duitsland, waarbij ouders dan voorlichting krijgen over de vaccinaties, vindt driekwart (75%) een goed idee. Acht op de tien (82%) vinden dat crèches kinderen moeten kunnen weigeren die niet gevaccineerd zijn en ouders van niet-gevaccineerde kinderen korten op de kinderbijslag kan rekenen op 55 procent steun. 61% vindt het een goed plan als niet-gevaccineerde kinderen pas naar school mogen op hun 5e, als de leerplicht ingaat.

Ouders minder enthousiast over maatregelen

Het beeld is anders als je kijkt naar de ouders met kinderen t/m negen jaar. Onder hen is minder animo voor maatregelen. Crèches mogen niet-gevaccineerde kinderen weigeren, vinden zes op de tien ouders, en een kleine meerderheid is voor een verplicht vaccinatieconsult.

Maar voor maatregelen als 'alle vaccinaties verplichten', 'korten op de kinderbijslag' en 'niet-gevaccineerde kinderen later naar de basisschool sturen' is geen steun.

Weinig vertrouwen in informatie RIVM

Opvallend is dat een grote groep ouders (60 procent) in het onderzoek aangeeft op zijn minst te twijfelen aan de informatie die het RIVM en de GGD geven over vaccinaties. Veel ouders noemen de informatie onduidelijk en eenzijdig, en vragen zich af of alle informatie over bijwerkingen wel gedeeld wordt. Iemand zegt: "*De informatie die ze verstrekken vertrouw ik wel. Er ontbreekt echter een heleboel informatie. Het voelt als: 'wij van Wc Eend, raden Wc Eend aan'.*"

Samenvatting

Ook zetten ze vaak hun vraagtekens bij de rol van de farmaceutische industrie. "*Bijna uitsluitend worden we geïnformeerd door onderzoeken die gefinancierd zijn door de farmaceutische industrie, die al zo vaak bewezen met onderzoek rommelt.*"

'De tijd dat mensen blindelings op overheidsinformatie vertrouwen is voorbij'

Veel ouders geven aan zelf aanvullende informatie te zoeken over de vaccins. Bijvoorbeeld op de website van het RIVM, maar ook bij een (huis)arts en een derde heeft websites als 'kritisch prikken' bezocht. Opiniepeiler Gijs Rademaker: "*Veel vragen die ouders hebben worden niet beantwoord en dus gaan ze zelf op zoek naar die antwoorden, vaak met meer verwarring en twijfel tot gevolg.*"

Vaccinaties

Overheid moet burgers beschermen

Wat is op je van toepassing als het gaat om vaccinaties via het Rijksvaccinatieprogramma?

Ik was al overtuigd van het nut van vaccineren en ben dat nog steeds: 83%
Ik was overtuigd van het nut van vaccineren, maar twijfel nu toch een beetje: 5%
Ik was al overtuigd van niet-vaccineren, maar twijfel nu toch een beetje: 1%
Ik was al overtuigd van niet-vaccineren en ben dat nu nog steeds: 10%
Weet niet / geen mening: 1%

In het Rijksvaccinatieprogramma zijn inentingen opgenomen die kinderen moeten beschermen tegen 12 infectieziekten, waaronder mazelen, polio en kinkhoest. Ouders krijgen een oproep hun kind(eren) te laten inenten, maar dit is niet verplicht. Niet iedere ouder laat zijn kind(eren) inenten.

De laatste jaren daalde het aantal kinderen dat ingeënt wordt. Dit vergroot de kans dat in de toekomst ziekten zoals de mazelen uitbreken. Voor sommige besmettelijke ziektes lag de vaccinatiegraad voor peuters in 2017 op 92,9 procent, terwijl een vaccinatiegraad van 95% vaak wordt gezien als een kritiek punt. Inmiddels lijkt het erop dat de vaccinatiegraad niet verder daalt.

Waar ben jij het 't meest mee eens als we het hebben over wel of niet verplicht vaccineren middels het Rijksvaccinatieprogramma?

Het is en moet een vrije keuze (recht) van de ouders blijven om hun kind(eren) niet te vaccineren: 25%
Het is een plicht van de overheid om de hele samenleving als geheel, en juist ook kwetsbare burgers, te beschermen door vaccinaties: 73%
Weet niet / geen mening: 2%

47% van de ouders met kind(eren) tot en met 9 jaar vinden dat vaccineren een vrije keuze van de ouders moet blijven. De grootste groep is dan ook tegen het verplichten van de vaccinaties.

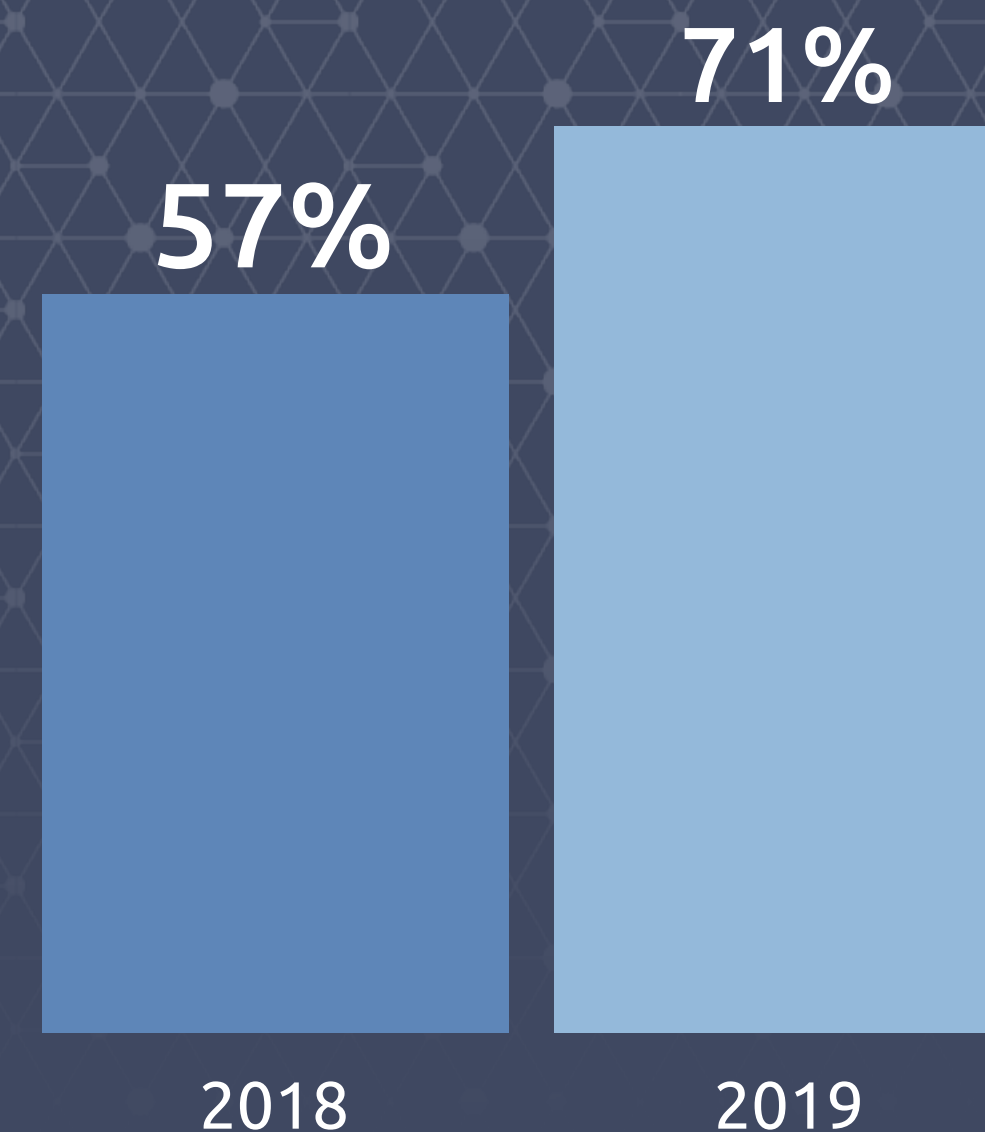
Vaccinaties

Vaccinaties verplichten goed plan

Vind jij dat de Nederlandse overheid iedere ouder moet verplichten om hun kind(eren) alle inentingen te geven die vallen onder het Rijksvaccinatieprogramma? Hier bedoelen we alleen de inentingen tegen besmettelijke ziektes en niet de HPV-vaccinatie tegen baarmoederhalskanker.

Ja, dat moet verplicht worden: 71%
Nee, dat moet niet verplicht worden: 27%
Weet niet / geen mening: 2%

In juni 2018 was 57 procent van de deelnemers voor het verplichten van vaccinaties. Nu, in 2019, is dat 71 procent. Een stijging van 14%

'Je mag een ander niet in gevaar brengen.'

'Ouders die denken dat ze op basis van Google het beter weten dan de medisch specialisten, moeten niet serieus genomen worden.'

'Niet verplichten, maar het moet wel gevolgen hebben voor de ouders of de niet-gevaccineerde kinderen. Bijvoorbeeld geen onderwijs.'

Vaccinaties

Gevaar voor de samenleving

Stelling: 'Mensen die hun kind(eren) niet laten vaccineren zijn een gevaar voor de samenleving.'

Eens: 72%

Oneens: 22%

Weet niet / geen mening: 6%

'Een kinderziekte als de mazelen is iets natuurlijk, daar moet je geen vaccins tegen gebruiken.'

Eens: 14%

Oneens: 78%

Weet niet / geen mening: 8%

De vaccinaties opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma beschermen tegen 12 besmettelijke ziektes, waaronder polio, de mazelen en kinkhoest.

Met 'vaccinaties' bedoelen we in de volgende twee vragen alleen de inentingen tegen besmettelijke ziektes en niet de HPV-vaccinatie tegen baarmoederhalskanker.

Wat levert volgens jou over het algemeen meer gezondheidsrisico op: de bijwerkingen van de vaccinatie of de ziekte zelf?

De bijwerkingen van de vaccinatie: 14%

De ziekte zelf: 79%

Weet niet / geen mening: 7%

'Ik denk dat er vaccins zijn, opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma, die voor autisme zorgen.'

Eens: 9%

Oneens: 69%

Weet niet / geen mening: 22%

Ouders met jonge kinderen

Meer twijfel bij ouders

Een ander beeld ontstaat als we kijken naar de antwoorden van ouders met jonge kinderen (t/m 9 jaar) op deze vragen:

- 'Mensen die hun kind(eren) niet laten inenten zijn een gevaar voor de samenleving': 54% eens, 43% oneens

- 'Een kinderziekte als de mazelen is iets natuurlijk, daar moet je geen vaccins tegen gebruiken': 34% eens, 59% oneens

- 35% van de ouders stelt dat de bijwerkingen meer gezondheidsrisico's opleveren dan de ziekte zelf

- 'Ik denk dat er vaccins zijn, opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma, die voor autisme zorgen': 24% eens, 61% oneens

Maatregelen

Vaccinatieconsult invoeren

In Duitsland zijn ouders verplicht naar het consultatiebureau te gaan voor een vaccinatieconsult. Hier krijgen ze voorlichting en advies over vaccinaties. Als ze niet gaan, krijgen ze een boete die op kan lopen tot 2.500 euro.

Vind je het een goed of een slecht plan als in Nederland een vaccinatieconsult verplicht wordt voor ouders met jonge kinderen?

Een goed plan: 76%

Een slecht plan: 18%

Weet niet / geen mening: 6%

In Italië wordt kinderen tot 6 jaar die geen bewijs hebben dat ze gevaccineerd zijn, de toegang tot de kleuterschool ontzegd. Op hun zesde mogen ze wel naar school omdat ze dan leerplichtig zijn. De ouders krijgen dan boetes tot 500 euro als blijkt dat hun kind niet is ingeënt.

In Nederland is een leerplicht vanaf 5 jaar.

Vind jij het een goed of een slecht plan als kinderen die niet gevaccineerd zijn pas op hun vijfde (als de leerplicht ingaat) naar de kleuterschool mogen?

Een goed plan: 61%

Een slecht plan: 29%

Weet niet / geen mening: 10%

Er gaan stemmen op om ouders die weigeren om hun kind te laten inenten, te korten op de kinderbijslag. Niet iedereen is hier voorstander van.

Vind je het een goed of een slecht plan om ouders die hun kind(eren) niet laten vaccineren te korten op de kinderbijslag?

Een goed plan: 55%

Een slecht plan: 34%

Weet niet / geen mening: 11%

Maatregelen

Crèches moeten kinderen weigeren

Er is nu een wetsvoorstel dat wil regelen dat crèches in Nederland kinderen mogen weigeren die niet zijn ingeënt. Binnenkort wordt hierover gestemd in de Tweede Kamer.

Vind jij het een goed of een slecht plan als crèches kinderen mogen weigeren die niet gevaccineerd zijn?

Een goed plan: 82%

Een slecht plan: 15%

Weet niet / geen mening: 3%

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen die bovenstaande een goed plan vinden. Je hebt aangegeven dat je het een goed plan vindt om ouders die hun kind(eren) niet vaccineren te korten op de kinderbijslag.

Voor een kind tot 5 jaar ontvangen de ouder(s) per kwartaal 219 euro kinderbijslag.

Voor kinderen vanaf de 6 jaar is dat bedrag iets hoger.

Hoeveel zou wat jou betreft ingehouden mogen worden op de kinderbijslag, als ouders hun kind(eren) niet laten vaccineren? Per kwartaal:

Minder dan 54 euro: 5%

Circa 54 euro (25%): 9%

Circa 110 euro (50%): 24%

Circa 164 euro (75%): 7%

Helemaal geen kinderbijslag meer (100%): 50%

Weet niet / geen mening: 5%

Onder ouders met jonge kinderen (t/m 9 jaar) is er minder draagvlak voor maatregelen:

- Verplicht vaccinatieconsult: 56% voor, 40% tegen
- Basisschool weigeren: 45% voor, 46% tegen
- Kortten op kinderbijslag: 42% voor, 50% tegen
- Crèches weigeren: 60% voor, 37% tegen
- Alle vaccinaties verplichten: 49% voor, 49% tegen

Ouders met jonge kinderen

Ouders zoeken informatie

De volgende vragen zijn gesteld aan ouders met kinderen tot en met negen jaar, N = 4.847

Iedereen met kinderen krijgt een oproep thuis om te vaccineren via het Rijksvaccinatieprogramma.

Heb jij of je partner naast de informatie in de oproep zelf (vaccinatieboekje / folder RIVM) nog informatie gezocht/ingewonnen over één of meerdere vaccinaties?

Ja, over één vaccinatie: 6%

Ja, over meerdere vaccinaties: 60%

Nee: 34%

Waar heb jij / je partner extra informatie gezocht en/of ingewonnen? Je kan meerdere antwoorden aankruisen.

Top-5:

1. Op de website van het RIVM: 60%

2. Bijsluiter van het vaccin: 46%

3. Bij het consultatiebureau / GGD / verloskundige: 39%

4. Website van Kritische Prikkers (bv. antroposofen, stichting Kritisch Prikken): 33%

5. Ergens anders op internet: 23%

Ouders met jonge kinderen

Twijfel over info RIVM

De volgende vraag is gesteld aan ouders met kinderen t/m negen jaar, N = 4.847.

In hoeverre vertrouw jij de informatie van het RIVM / de GGD over de vaccinaties tegen besmettelijke ziektes in het Rijksvaccinatieprogramma?

Die vertrouw ik volledig: 39%

Die vertrouw ik grotendeels: 24%

Die vertrouw ik niet echt: 12%

Die vertrouw ik helemaal niet: 24%

Weet niet / geen mening: 1%

Waarom vertrouw jij de informatie wel of niet?

'Vaccinaties zijn getest en veilig bevonden. Medici, dus mensen met vakkennis, hebben zich toegelegd op het onderzoek en de ontwikkeling. Zij hebben hiervoor gestudeerd, niet de burger die nu denkt te weten dat vaccineren slecht is voor je gezondheid.'

'Teveel wordt klakkeloos overgenomen van fabrikanten. Het RIVM verricht zelf geen onderzoek naar vaccins.'

'Cruciale informatie wordt achtergehouden. Slechte inlichting. Eenzijdige informatie/voorlichting. Wij van WcEend, raden WcEend aan.'

'De slager keurt zijn eigen vlees. Er is geen onafhankelijk onderzoek is gedaan, en dus kan ik informatie wat betreft veiligheid en of vaccins efficiënt zijn niet als waarheid aannemen.'

Ouders met jonge kinderen

Helpt ervaren helemaal geen bijwerkingen vaccinaties

De volgende vraag is gesteld aan ouders met kinderen t/m 9 jaar, die hun kind(eren) wel hebben laten vaccineren.

Bijwerkingen?

Het RIVM geeft aan dat een kind soms binnen 24 uur milde bijwerkingen kan krijgen van vaccinaties, die vaak niet langer dan 48 uur aanhouden.

Wat betreft bijwerkingen van de vaccinaties: wat zijn over het algemeen je ervaringen als ouder? Als u minimaal 1 keer bijwerkingen heeft ervaren, vul dit dan in.

Het gaat hier alleen om de vaccinatie tegen besmettelijke ziektes, dus niet de HPV-vaccinatie tegen baarmoederhalskanker.

Mijn kind heeft vrijwel geen bijwerkingen gehad van de vaccinatie(s): 54%

Mijn kind heeft milde bijwerkingen gehad na vaccinatie(s) die na twee dagen voorbij waren: 41%

Mijn kind heeft zwaardere bijwerkingen gehad na vaccinatie(s): 3%

Weet niet / geen mening: 2%

Ouders die niet vaccineren

Niet open over niet-vaccineren

De volgende vragen zijn gesteld aan ouders met kinderen t/m 9 jaar, die hun kinderen geen enkele vaccinatie hebben gegeven. N = 554.

Je hebt aangegeven dat je kind(eren) niet of niet alle vaccinaties heeft gehad die aangeboden zijn via het Rijksvaccinatieprogramma.

Wat is de belangrijkste reden om je kind(eren) niet te laten inenten? Licht hier je antwoord toe.

Spreek jij je in het openbaar uit dat je je kind(eren) niet of niet alle vaccinaties hebt gegeven die aangeboden worden door het Rijksvaccinatieprogramma?

Ik ben daar heel open over: 38%

Ik ben daar redelijk open over: 41%

Ik ben daar redelijk terughoudend over: 16%

Ik ben daar heel terughoudend over: 4%

Weet niet / geen mening: 1%

Heb je wel eens problemen ondervonden, bv. bij inschrijving op een crèche, de basisschool of met andere ouders, omdat je kind(eren) niet of niet volledig gevaccineerd zijn?

Ja: 8%

Nee: 92%

Profiel van de ouders die deelnamen aan dit onderzoek en die hun kinderen niet laten vaccineren:

- Ze stemmen op allerlei partijen, maar PvdD, Forum of 'heb niet gestemd' springen eruit
- Circa 60% is hoogopgeleid (minimaal HBO)
- Ze wonen vooral in Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland
- Voor sommige ouders is het geloof een motief, maar bij velen speelt dit geen rol

Ouders die niet vaccineren

Waarom niet vaccineren?

Wat is de belangrijkste reden om je kind(eren) niet te laten inenten? Hieronder een doorsnee van de antwoorden die gegeven zijn door ouders die hun kind(eren) niet laten vaccineren:

'Alle kinderziektes zijn goed te doorlopen en nul risico op schade bij juiste voeding en behandeling. Het is zulke bangmakerij.'

'De cocktails, teveel tegelijk, de arrogantie van RIVM, de ontransparante informatie vanuit overheid/RIVM, de vele bijwerkingen die ontkent worden, etc.'

'De gezondheidsrisico's (mogelijke bijwerkingen) die vaccins met zich meebrengen en de niet (voldoende) bewezen werking.'

'De ingrediënten lijst. Er zitten stoffen in die verboden zijn in ons voedsel. En de info die op RIVM website staat bracht veel twijfel.'

'Een gezond kind vol spuiten met chemische zoi, daar zie ik het nut niet van in. Ik werk niet mee aan da massa farmaceutische industrie €€€.'

'Ik heb veel onderzoeken gelezen/bestudeerd en ben tot de conclusie gekomen dat er geen eerlijk beeld is omtrent vaccineren. Tijdens mijn onderzoek ben ik veel informatie tegen gekomen die mijn besluit alleen maar krachtiger heeft gemaakt.'

'Ik ben bang dat mijn zoontje er schade aan overhoudt. Weet niet of hij ergens allergisch voor is wat erin zit en ik ben bang voor sommige hulpstoffen.'

'Vaccinaties ondermijnen het huidige immuunsysteem. Het zelf doormaken van kinderziekten leidt ertoe dat er een veel sterkere weerstand ontstaat!'

'Als Christen vind ik het ontoelaatbaar een gezond geschapen kind in te laten spuiten met een afgezwakte vorm van de ziekte.'

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 27 mei tot en met 3 juni 2019 deden 32.291 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet: lisette.van.vliet@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

